

Persuitednodiging

Aardappelproces : een tweede kans op een debat ten gronde

De toekomstperspectieven voor een duurzame landbouw in de kijker

(Brussel 27 maart 2013) Op 2 april 2013 wordt het proces tegen de 11 aardappelactivisten overgedaan na het zware verstekvonnis van 12 februari. De 11 werden toen veroordeeld voor bendevoering zonder dat hun getuigenissen werden gehoord. Daarmee werd hun deelname aan de geweldloze actie en het debat van 29 mei 2011 gecriminaliseerd. Deze acties hadden tot doel te ijveren voor een duurzame landbouw en het debat rond GGOs te openen. De veroordeling is een gevaarlijk precedent voor alle vormen van maatschappelijke actie.

Een nieuwe kans dient zich aan om de getuigenissen en videobeelden van de veldbevrijders aan bod te laten komen. Deze getuigenissen zijn essentieel om het politieke karakter van de actie aan te tonen.

Ondertussen bleef de solidariteit groeien en de roep om een boervriendelijk landbouwsysteem te ondersteunen luider klinken.

Tijdens het strafrechtelijk proces worden buiten een **PubliekeExpertisePublique** (P.E.P.) en een **Ronde Tafel voor de Toekomst** georganiseerd waarin het debat rond GGOs, onze landbouw, de rol van overheidsinstellingen en burgerlijke ongehoorzaamheid ten gronde zal worden gevoerd.

De Vlaamse instellingen (VIB), de biotech-sector en universiteiten beschouwen hun niche-technologie als zaligmakende oplossing voor de complexe uitdagingen in de landbouw. De Vlaamse regering investeert handenvol geld in een controversiële oplossing waar grote winsten voor enkele bedrijven primeren op sociale en ecologische overwegingen.

De dagelijkse inspanningen van boer(inn)en, studenten, activisten en bewuste burgers zijn echter geen randgebeuren maar een cruciaal onderdeel van onze samenleving.

Duurzame en ecologische landbouw is realistisch, aanwezig en een adequaat antwoord op de uitdagingen voor onze voedselvoorziening.

De boodschap is duidelijk: wij houden vol in de strijd voor een eerlijke, duurzame, GGO-vrije landbouw. Wij staan recht in onze schoenen en we zijn met steeds meer.

Praktische informatie

8h : Onthaal, koffie, infostands voor het gerechtsgebouw van Dendermonde

9h : Start van het proces in de rechtbank van Dendermonde

vanaf 9h30 : **PubliekeEXPERTISEPublique** (Zaal Vaderland, Grote Markt 16) met vertegenwoordigers van diverse organisaties uit het middenveld, landbouwers en de academici

12h30: Stadspick-nick en mogelijkheid tot interviews voor het gerechtsgebouw

14h: Start van Ronde Tafels met een blik op de toekomst rond het recht op actie voeren, GGOs, agro-ecologie en de rol van publieke onderzoeksinstellingen;

Achtergrond: De Grote Aardappelruil

De actie

De beklagden in het aardappelproces namen deel aan een politieke actie van burgerlijke ongehoorzaamheid om een maatschappelijk probleem zichtbaar te maken.

Op 29 mei 2011 ruilden een 400-tal demonstranten enkele genetisch gemanipuleerde aardappelen op een demonstratie-proefveld te Wetteren door biologisch exemplaren die geteeld worden omwille van hun goede weerstand tegen de aardappelziekte. Ze wilden het beleid aanklagen dat ongewenst genetisch gemanipuleerd voedsel in de landbouw wil toelaten terwijl de gezondheids- en milieueffecten onvoldoende getest zijn. Met de actie verzetten ze zich ook tegen de steeds verder gaande privatisering van de voedselproductie o.a. door het nemen van patenten op gewassen.

Er is al jaren vergeefs getracht om een breed democratisch debat rond genetisch gemanipuleerde gewassen te organiseren. Milieu- en landbouworganisaties als Wervel, Landwijzer, Greenpeace of Bioforum zetten zich dag in dag uit in voor een duurzame landbouw en benadrukken dat GGOs daar niet in thuishoren. Ze tekenden bezwaar aan tegen de aardappelveldproef die ze ongewenst en zinloos noemden. Bovendien houdt ze risico's in voor het leefmilieu volgens de organisaties. Zelfs drie experts uit de bioveiligheidsraad gaven een negatief advies voor de proef, omwille van de risico's voor het leefmilieu. Een Gentse rechter oordeelde in augustus 2012 zelfs dat de vergunning onwettig was omdat niet gemotiveerd was waarom de bevoegde ministers geen rekening hielden met bezwaarschriften, noch met de minderheidsstellingen uit de bioveiligheidsraad.

De actie vond dus plaats nadat alle andere pogingen tot democratische inspraak systematisch van tafel geveegd werden. De echte structurele problemen in de landbouw en de maatschappelijke gevolgen van het gebruik van genetisch gemanipuleerde organismen dreigden genegeerd te worden. Publiek debat werd door deze actie terug geopend, getuige de talloze debatavonden waar actievoerders aan deelnamen, alsook opiniestukken van gerenommeerde wetenschappers in diverse media. De Vlaamse overheid blijft echter doof, en het gerecht weigert om onduidelijke redenen het evidente politieke karakter van de actie te erkennen.

Het proces

Via rechtstreekse dagvaarding en burgerlijke partijstelling kozen het parket en het onderzoeksconsortium ervoor om het debat via de rechtbank te voeren. De activisten kunnen zich beroepen op een grondig voorbereide verdediging. Deze baseerde zich onder meer op het inroepen van expert-getuigen, videoverklaringen van wetenschappers en een videoverslag van de actie om aan te tonen dat de actie kadert binnen de vrijheid van meningsuiting en de politieke noodzakelijkheid om het voorzorgsprincipe te waarborgen. De motieven voor de actie in Wetteren waren de bescherming van het leefmilieu, van de volksgezondheid en het voortbestaan van de boerenlandbouw.

Zonder enige vorm van discussie weigerden de rechters deze getuigenissen te horen en videomateriaal van de actie te bekijken. De getuigenissen waren van belang om het politieke karakter van deze actie te kunnen benadrukken. Ze weigerden eveneens de meer dan 90 vrijwillige verschijners tot het proces toe te laten, welke zich uit verontwaardiging door de criminalisering medeplichtig verklaarden aan de actie. De rechters schonden zo het recht op eerlijke verdediging van de beklagden. Zo brengen ze bovendien het essentiële recht op burgerprotest tegen ondemocratische beslissingen met een grote socio-economische impact, zoals het gebruik van genetisch gemanipuleerde organismen in de landbouw, in gevaar. De

advocaten van de beklaagden konden niet anders dan werkloos toezien. Er werd daarom beslist de rechtszaal te verlaten om de eenzijdigheid van deze uitspraak te demonstreren.

De boodschap is duidelijk: wij houden vol in de strijd voor een eerlijke, duurzame, GGO-vrije landbouw. Wij staan recht in onze schoenen, en we zijn met steeds meer.